

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 04 0 U 016546 25 Uvp
Sarajevo, 19.02.2026. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Vuković Josipa, kao predsjednika vijeća, Babić Stanković Aleksandre i Čaušević-Dučić Mirsade, kao članova vijeća, te Hodžić Merhunise kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja K.D. iz Z., ulica A.A.B. broj ..., zastupanog po punomoćniku Tabaković Almi, advokatu iz Zenice, protiv akta broj: 03-12-2-738/21 L.H. (IN) od 16.04.2025. godine, tuženog Federalno ministarstvo finansija/financija Sarajevo, u upravnoj stvari dodatno utvrđenih poreznih obaveza, odlučujući o zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenom od strane tužitelja protiv presude Kantonalnog suda u Zenici, broj: 04 0 U 016546 25 U od 17.09.2025. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 19.02.2026. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se uvažava, presuda Kantonalnog suda u u Zenici, broj: 04 0 U 016546 25 U od 17.09.2025. godine se preinačava i rješava:

Tužba se uvažava, pa se rješenje tuženog Federalnog ministarstva finansija/financija Sarajevo, broj: 03-12-2-738/21 L.H. (IN) od 16.04.2025. godine i prvostepeno rješenje poreznog inspektora Porezne uprave Federacije BiH Kantonalnog poreznog ureda Zenica, broj: 13-4-02-12-20-97-2/21 od 25.05.2021. godine poništavaju i predmet se vraća prvostepenom organu na ponovni postupak.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Zenici, broj: 04 0 U 016546 25 U od 17.09.2025. godine odbijena je tužiteljeva tužba podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena njegova žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja poreznog inspektora Porezne uprave Federacije BiH Kantonalnog poreznog ureda Zenica, broj: 13-4-02-12-20-97-2/21 od 25.05.2021. godine. Tim prvostepenim rješenjem tužitelju su, kao poreznom obvezniku, utvrđene dodatne porezne obaveze sa kamatama u iznosu od =25.467,50 KM na osnovu sačinjenog Zapisnika o inspekcijском nadzoru broj: 13-4-02-12-20-97/21 od 07.05.2021. godine.

Protiv navedene presude Kantonalnog suda u Zenici tužitelj je podnio zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke u kome je osporio zakonitost i pravilnost pobijane presude zbog povrede federalnog zakona ili drugog federalnog propisa i zbog

povrede pravila federalnog zakona o postupku koja je mogla biti od uticaja na rješenje stvari navodeći da se predmetne uplate za koje mu je utvrđena obaveza plaćanja poreza ne mogu smatrati dohotkom u smislu odredbi Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, jer se ne radi o prihodima ostvarenim od samostalne djelatnosti budući je on vjerski službenik - pastor koji svoju službu obavlja u Biblijskoj protestantskoj crkvi u Zenici, koja je registrovana pri Ministarstvu pravde BiH u skladu sa Zakonom o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini, tako da u konkretnom slučaju nisu mogle biti primijenjene odredbe člana 31. stav 1. i 2., kao ni člana 32. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, jer se on ne može svrstati niti u jednu od kategorija navedenih u članu 32., a niti obavlja bilo kakvu djelatnost s ciljem sticanja dohotka u smislu člana 31., posebno cijeneći da se radi o poklonima i donacijama za Crkvu, te je trebalo primijeniti odredbe Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklone Zeničko - dobojskog kantona. Navedeno je da u povrijeđene i odredbe Zakona o upravnom postupku pa je zbog svega navedenog predložio da se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvaži, pobijana presuda preinači, uvaži njegova tužba i poništi osporeno rješenje tuženog organa, kao i prvostepeno rješenje i predmet vrati prvostepenom organu na ponovni postupak ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno rješavanje.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi je predložio da se isti odbije iz razloga navedenih u obrazloženju osporenog rješenja.

Ovaj Sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude prvostepenog suda u granicama zahtjeva i povreda propisa iz člana 41. stav 2. tog Zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga :

Iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud poprimio utvrđenim da je osporenim rješenjem tuženog organa broj: 03-12-2-738/21 L.H. (IN) od 16.04.2025. godine pravilno odbijena tužiteljeva žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja poreznog inspektora Porezne uprave Federacije BiH Kantonalnog poreznog ureda Zenica, broj: 13-4-02-12-20-97-2/21 od 25.05.2021. godine, kojim mu je naloženo da uplati dodatno utvrđene porezne obaveze sa pripadajućom kamatom u ukupnom iznosu od =25.467,50 KM u skladu sa odredbama člana 4., 5. i 6. Zakona o porezu na dohodak F BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13), te odredbama člana 4. stav 2. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“, broj: 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11, 20/12, 27/13, 71/13, 90/13, 45/14, 52/16, 59/16, 38/17, 3/18 i 30/18), a koje su utvrđene u postupku inspeksijskog nadzora izvršenog u skladu sa odredbom člana 64. Zakona o poreznoj upravi Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13, 71/14, 91/15 i 44/22).

U obrazloženju pobijane presude prvostepeni sud je cijenio neosnovanim navode tužbe cijeneći, pored ostalog, da su pravilno tužitelju, kao poreznom obvezniku, utvrđene predmetne dodatne porezne obaveze u inspeksijskom nadzoru, jer se uplate na račun poreznog obveznika ne mogu svrstati u prihode koji se ne smatraju dohotkom, niti u prihode na koje se ne plaća porez na dohodak, te da je pravilno cijanjeno da se u konkretnom slučaju ne mogu primijeniti odredbe Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklone Zeničko - dobojskog kantona ("Službene novine

Zeničko - dobojskog kantona", broj: 9/09 i 13/11) iz razloga što su inspektori u postupku inspeksijskog nadzora utvrdili da je porezni obveznik primao sredstva većinom od istih pravnih i fizičkih lica svakog mjeseca u kontinuitetu duži vremenski period, pa se primljene uplate ne mogu smatrati poklonom već uplatama donacija za koje nisu ispunjeni uvjeti za oslobađanje od obaveze uplate poreza na dohodak.

Imajući u vidu stanje upravnog spisa i obrazloženje pobijane presude, kojim su u cjelosti prihvaćeni razlozi iz rješenja poreznih organa, pravilnost presude je dovedena u pitanje navodima zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke, koji se ukazuju osnovanim.

Naime, iz stanja upravnog spisa i obrazloženja rješenja poreznih organa proizilazi da su porezni organi cijenili utvrđenim da je tužitelj iz ovog upravnog spora ostvario dohodak u smislu odredbi Zakona o porezu na dohodak.

Međutim, odredbom člana 4. navedenog Zakona propisano je da se porezom na dohodak oporezuju dohoci koje porezni obveznik ostvari od: 1) nesamostalne djelatnosti, 2) samostalne djelatnosti, 3) imovine i imovinskih prava, 4) ulaganja kapitala, 5) učešća u nagradnim igrama i igrama na sreću.

Odredbom člana 12. istog Zakona definisan je dohodak od samostalne djelatnosti kao dohodak koji fizičko lice ostvari samostalnim trajnim obavljanjem djelatnosti kojom se bavi kao osnovnim ili dopunskim zanimanjem s ciljem ostvarenja dohotka (stav 1.), pri čemu se prema stavu 2. u dohotke od samostalne djelatnosti ubrajaju dohoci od: obrta i djelatnosti srodnih obrtu, poljoprivrede i šumarstva, slobodnih zanimanja i drugih samostalnih djelatnosti. Stavom 3. istog člana definisano je da se slobodnim zanimanjima, u smislu stava 2. tačka 3) ovog člana, smatraju: samostalna djelatnost zdravstvenih radnika, veterinaru, advokata, notara, revizora, poreznih savjetnika, samostalnih računovođa, inženjera, arhitekata, prevodilaca, turističkih vodiča i druge slične djelatnosti; samostalna djelatnost naučnika, književnika, izumitelja i druge slične djelatnosti; samostalna predavačka djelatnost, odgojna djelatnost i druge slične djelatnosti, te samostalna djelatnost novinara, umjetnika i sportista. Stavom 4. definisane su druge samostalne djelatnosti u smislu stava 2. tačka 4) ovog člana, kao: djelatnost članova predstavničkih organa vlasti, djelatnost članova skupština i nadzornih odbora privrednih društava, upravnih odbora, stečajnih upravitelja i sudija porotnika koji nemaju svojstvo zaposlenika u sudu, povremene samostalne djelatnosti kao što su: povremene djelatnosti naučnika, umjetnika, stručnjaka, novinara, sudskih vještaka, trgovačkih putnika, akvizitera, sportskih sudija i delegata i druge djelatnosti koje se obavljaju uz neku osnovnu samostalnu ili nesamostalnu djelatnost. Stavom 5. propisano je da se je dohodak ostvaren korištenjem prirodnih bogatstava zemlje i upotrebom proizvoda dobijenih obavljanjem tih djelatnosti smatra dohotkom od samostalne djelatnosti u poljoprivredi i šumarstvu.

Odredbama člana 31. stav 1. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak definisane su osnovne karakteristike samostalne djelatnosti na način da se prema stavu 1. ovog člana samostalnom djelatnošću u smislu člana 12. stav 2. 3. i 4. tačka 2) i 3) Zakona, smatra djelatnost koja se obavlja samostalno, trajno i sa namjerom sticanja dohotka, izuzev drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačke 3), koje se mogu obavljati i povremeno, dok je stavom 2. propisano da samostalnost u

obavljanju djelatnosti znači da fizičko lice djelatnost obavlja za vlastiti račun i na vlastitu odgovornost, te da su bitna obilježja samostalne djelatnosti: ulaganje kapitala, poslovni rizik, slobodno odlučivanje o vremenu, mjestu i načinu obavljanja djelatnosti, rad za više korisnika, obavljanje djelatnosti lično ili preko zaposlenika.

Imajući u vidu citirane zakonske i podzakonske odredbe, po ocjeni ovog Suda, ne može se iz stanja spisa utvrditi da je tužitelj ostvario dohodak obavljanjem djelatnosti na način kako je to izričito i jasno definisano, jer ne proizilazi da je obavljao bilo koju od decidno pobrojanih samostalnih ili nesamostalnih djelatnosti, niti da je ostvario dohodak od imovine i imovinskih prava, ulaganja kapitala ili učešća u nagradnim igrama i igrama na sreću, a niti je u konkretnom slučaju utvrđeno postojanje obilježja samostalne djelatnosti u vidu ulaganje kapitala, poslovnog rizika i ostalih propisanih obilježja.

Kako proizilazi iz obrazloženja rješenja prvostepenog poreznog organa (koje prihvataju tuženi i prvostepeni sud) tužitelju su predmetne porezne obaveze utvrđene na način da je cijanjeno koji se dohoci oporezuju po članu 4. Zakona o porezu na dohodak F BiH „nasuprot čemu postoje razne isplate prema fizičkim licima koje su u članu 5. i 6. Zakona navedene kao neoporezive“, a da „u rascjepu ovih odredbi postoje isplate koje su navedene u članu 6. Zakona, a koje su isplaćivane iznad neoporezivog iznosa (isplate stipendije iznad neoporezivog iznosa, isplata studentima od strane studentskih servisa i zadruga preko iznosa neoporezivog limita) ili prihodi fizičkih lica navedeni u članu 5. Zakona koji se ne smatraju dohotkom, a koji nisu iskorišteni u svrhe u koje su namijenjeni (donacije fizičkim licima)“, jer su „navedene isplate i prihodi fizičkih lica oporezive porezom na dohodak, kada nisu ispoštovane odredbe člana 5. i 6. Zakona o porezu na dohodak, kao i odredbe člana 4. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak“.

Po ocjeni ovog Suda ovakvo obrazloženje razloga za određivanje predmetne porezne obaveze tužitelju ne može se prihvatiti kao pravilno, a niti se može prihvatiti stanovište prvostepenog organa da se radi o „rascjepu“ određenih odredbi u situaciji kada je odredbom člana 5. Zakona o porezu na dohodak tačkom 6. izričito propisano da su, pored ostalog, prihodi koji se, u smislu ovog Zakona, ne smatraju dohotkom nasljedstva i pokloni na koje se porez plaća prema drugim federalnim ili kantonalnim propisima, niti se može prihvatiti stav da se porez određuje jer se uplate na račun poreznog obveznika ne mogu svrstati u prihode koji se ne smatraju dohotkom, niti u prihode na koje se ne plaća porez na dohodak.

Naime, obzirom na naprijed citirane zakonske odredbe (koje su jasno formulisane) porezom na dohodak oporezuju se dohoci koje porezni obveznik ostvari od: nesamostalne djelatnosti, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, ulaganja kapitala i učešća u nagradnim igrama i igrama na sreću, a kako u konkretnom slučaju, prema stanju upravnog spisa, ne proizilazi da je utvrđeno da se tužitelj iz ovog upravnog spora, kao vjerski službenik - pastor Biblijske protestantske crkve u Zenici, bavio navedenim djelatnostima, neprihvatljivo je određivanje poreza na dohodak iz razloga što donacije uplaćene poreznom obvezniku ne spadaju niti u jednu od kategorija iz člana 5. i 6. Zakona. Isto tako je nejasno i zašto se u ocjeni uslova za određivanje predmetne porezne obaveze porezni organi vezuju za isplate stipendije iznad neoporezivog iznosa i isplata studentima od strane studentskih servisa i zadruga preko iznosa neoporezivog limita kada je tokom čitavog postupka jasno da se ne radi

ni o stipendijama, niti o isplati preko studentskog servisa, niti o donacijama za liječenje, a niti o pomoći nakon elementarnih nepogoda. Ovo posebno kad se uzme u obzir da je odredbom člana 5. Zakona o porezu na dohodak tačkom 6. izričito propisano da su, pored ostalog, prihodi koji se, u smislu ovog Zakona, ne smatraju dohotkom nasljedstva i pokloni na koje se porez plaća prema drugim federalnim ili kantonalnim propisima, a tužitelj je tokom čitavog postupka ukazivao da su predmetna sredstva uplaćena za crkvene aktivnosti koje uključuju humanitarnu pomoć za druge tj. članove njihove crkve, za pomoć aktivnostima misije te crkve i za troškove njegove porodice, obzirom da isti kao pastor obavlja aktivnosti u toj Crkvi. U takvoj situaciji potpuno osnovano tužitelj ukazuje na odredbe Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklone Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 9/09 i 13/11), kojim se, pored ostalog, uređuje porez na poklon na području Zeničko-dobojskog kantona, obveznici plaćanja poreza, postupak za utvrđivanje i naplatu, kao i postupak za povrat poreza, pri čemu nijednom odredbom ovog Zakona nije propisano da se primljene uplate ne mogu smatrati poklonom u situaciji kada je tužitelj (kao pastor jedne crkve) primao sredstva većinom od istih pravnih i fizičkih lica svakog mjeseca u kontinuitetu duži vremenski period, kako to tumače porezni organi. Ovo iz razloga što se u konkretnom slučaju prijem novca od istih osoba mora dovesti u vezu sa time ko je poklonoprimalac, odnosno kome su sredstva uplaćena, jer je potpuno logično da za djelatnosti određene Crkve sredstva dostavljaju ista lica - pripadnici te Crkve, odnosno lica koja podržavaju rad te konkretne Crkve, pa bi bilo i nelogično da određena lica u određenom periodu vrše uplate Crkvi čiji su pripadnici, a onda nekoj drugoj vjerskoj zajednici ili da se pojave neka nova lica koja bi opet povremeno plaćala toj Crkvi. Baš iz ovog razloga su predmetne uplate morale biti sagledane u smislu odredbi Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklone Zeničko-dobojskog kantona, ali i u smislu odredbi Zakona o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 28/19), čijim je članom 9. propisano da crkve i vjerske zajednice mogu uživati beneficije na osnovu svog statusa i privilegije koje su karakteristične za neprofitabilne organizacije, a u skladu sa ovim zakonom, kao i kanonskim, ustavnim i statutarnim odredbama po kojim se upravlja u crkvama i vjerskim zajednicama pod uslovom ili do granice da ne vrše raspodjelu prihoda ili profita u korist privatnih osoba, osim u slučaju kada same raspodjele imaju legitimnu karitativnu svrhu, te članom 11. stav 4. istog Zakona da crkve i vjerske zajednice imaju pravo tražiti i primati dobrovoljne priloge u novcu i druge priloge.

Zbog svega navedenog ovaj Sud je osnovu člana 46. stav 2. Zakona o upravnim sporovima zahtjev za vanredno preispitivanje uvažio i pobijanu presuda preinačio tako da je uvažio tužbu, te poništio osporeno rješenje tuženog i rješenje prvostepenog organa i predmet vratio prvostepenom organu na ponovni postupak, koji postupak će taj organ provesti imajući u vidu sve primjedbe ovog Suda, uz ocjenu svih tužiteljevih navoda, te na jasan i pouzdan način utvrditi da li su ispunjeni uslovi za utvrđenje dodatnih poreznih obaveza ali pravilnom primjenom relevantnih zakonskih odredbi za određenu konkretnu situaciju, a što je sve uslov za pravilno i zakonito rješavanje u predmetnoj upravnoj stvari.

Zapisničar
Hodžić Merhunisa, s.r.

Predsjednik vijeća
Vuković Josip, s.r.